Lausunto talousvaliokunnalle 17.11.2022

Asia: KAA 7/2021 vp **Turve on luokiteltava uusiutuvaksi luonnonvaraksi**

Kansalaisaloitteen sisältö
”Turpeen energiakäyttö on turvattava lailla vuotuisen kasvun osalta. Turve on luokiteltava ja arvioitava uudelleen Suomessa: uusiutumattomasta uusiutuvaksi luonnonvaraksi vuotuisen kasvun osalta.

Kun turve on luokiteltu uusiutuvaksi biologisin perustein, positiiviset vaikutukset kansantalouteen, vaihtotaseeseen, huoltovarmuuteen ja kilpailukykyyn ovat merkittäviä. Mikäli turpeen keinotekoinen luokittelu uusiutumattomana säilyy, Suomen luottoluokitus on vaakalaudalla energiaomavaraisuutemme dramaattisen pienenemisen vuoksi.”

Suomen turvetuottajat ry:n lausunto

Esitetyssä kansalaisaloitteen perusteluosassa viitataan reilun 20 vuoden takaiseen suuren valiokunnan äänestykseen, jossa turpeen uusiutuvuudesta äänestettiin ja lopulta tasatilanteen vuoksi päätettiin arpomalla turpeen statuksesta. Sittemmin EU:ssa ja kansainvälisesti on tehty päätöksiä sekä sopimuksia, jotka ovat määrittäneet turpeen ilmastopoliittista asemaa. Näiden päätösten mukaisesti esimerkiksi turpeen energiakäyttö kuuluu päästökaupan piiriin. Kansallisella päätöksenteolla ei voida muuttaa turpeen asemaa kansainvälisissä sopimuksissa ja sitoumuksissa. Yleisesti turpeen määrittely ja uusiutuvuuden tai uusiutumattomuuden tulisi kuitenkin pohjautua tieteellisesti todistettavissa oleviin biologisiin seikkoihin, ei kulloinkin vallassa olevaan poliittiseen tahtotilaan.

Turvetta kertyy Suomen oloissa 0,5–1 mm vuodessa (mm. Turunen J. 2021). Turpeen vuotuista kasvua tarkastellessa, turpeen nykyinen käyttö on kestävällä tasolla. Aloite on kirjattu noin 1,5 vuotta sitten, jonka jälkeen energiaturpeen tuotantomäärät ovat vielä laskeneet. Aloitteessa esitetyt suo-ja turvemaiden pinta-alat ovat suurusluokaltaan oikeat, mutta teoreettinen energiamäärä on pienentynyt esimerkiksi ympäristösuojelulain (2014) vuoksi. Näiden lisäksi turpeen kokonaisenergiasisältö riippuu monesta tekijästä, muun muassa tuotantotavat, maantieteellinen sijainti ja sääolosuhteet. Lisäksi huomioitavana on, että päästöoikeuden hinta on noussut merkittävästi, Ukrainan sota on muuttanut energiamarkkinoiden tilannetta ja eurooppalaisen energiahuoltovarmuuden epävarmuus näkyy markkinoilla. Päätöksenteko ilmasto-ja energia asioista on Euroopassa yhä keskittyneempää.

Suomen turvetuottajien mielestä turpeen luokittelu tulisi pohjautua tieteellisesti osoitettuihin seikkoihin. Energiaturpeen kilpailukyvyn parantamiseksi ja kotimaisen huoltovarmuuden turvaamiseksi tulisi löytää nopeasti ratkaisuja. Nykyinen hallitus on asettanut tavoitteeksi energiaturpeen käytön puolittaminen vuoteen 2030 mennessä. Tämä tavoite saavutettiin kuitenkin yhdeksän vuotta etuajassa. Nykyinen Euroopan energiapolittiinen tilanne huomioiden tulisi nyt varmistaa energiaturpeen käytölle näkymä, joka kestäisi kuluvan vuosikymmenen loppuun.

Lisätietoja puheenjohtaja Hanna Haavikko, hanna.haavikko@gmail.com, 044-5206288.

Kunnioittavasti

Hanna Haavikko
puheenjohtaja